

Ziņojums
par autobusu pasažieru tiesībām
*(saskaņā ar 2011. gada 16. februāra Regulas Nr.181/2011
par autobusu pasažieru tiesībām 29.pantu)*

Ziņojuma periods (01.01.2019.-31.12.2020.)

Rīgā, 2020

Saturs

I Pārskats par Regulā Nr.181/2011 noteiktām autobusu pasažieru tiesībām	3
II Regulas Nr.181/2011 piemērošana Latvijā	3
III Valsts izpildstruktūra.....	4
IV Soda sankcijas par Regulas Nr.181/2011 nosacījumu neievērošanu.....	5
V Autoostu norādīšana (Regulas Nr.181/2011 12. pants).....	6
VI Pieejamība un informēšanas pasākumi	7
VII Cita informācija (atbildes uz Eiropas Komisijas jautājumiem).....	7
VIII Informācija par ziņojuma sagatavotāju	7

I

Pārskats par Regulā Nr.181/2011 noteiktām autobusu pasažieru tiesībām

Regulas Nr.181/2011 mērķis ir visās dalībvalstīs autobusu pasažieriem nodrošināt līdzvērtīgu aizsardzības un palīdzības līmeni, īpašu uzmanību, pievēršot personām ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām.

Pasažieru tiesības:

1. Tiesības uz nediskriminējošiem pārvadājuma nosacījumiem;
2. Tiesības uz informāciju (atbrīvojums iekšzemes pārvadājumiem);
3. Tiesības uz kompensāciju un palīdzība negadījumos (atbrīvojums iekšzemes pārvadājumiem);
4. Tiesības turpināt braucienu, mainīt maršrutu un saņemt atlīdzību brauciena atcelšanas vai būtiskas kavēšanas gadījumā (atbrīvojums iekšzemes pārvadājumiem);
5. Tiesības uz palīdzību atiešanas atcelšanas vai aizkavēšanas gadījumā (atbrīvojums iekšzemes pārvadātājiem);
6. Pasažieru ar invaliditāti un pasažieru ar ierobežotām pārvietošanās spējām tiesības, kas sevī ietver:
 - 6.1. tiesības piekļūt transportam bez papildus maksas (atbrīvojums iekšzemes pārvadātājiem);
 - 6.2. tiesības saņemt īpašu palīdzību (atbrīvojums iekšzemes pārvadājumiem);
 - 6.3. tiesības saņemt kompensāciju par pazaudētiem vai sabojātiem pārvietošanās palīglīdzekļiem.
7. Tiesības iesniegt sūdzības pārvadātājiem un valsts izpildiestādēm.

II

Regulas Nr.181/2011 piemērošana Latvijā

1. Regulas Nr.181/2011 normas piemēro uz pasažieriem, kas izmanto regulāros pasažieru pārvadājumus, kuriem pasažieru iekāpšana un/vai izkāpšana vieta atrodas Eiropas Savienības dalībvalsts robežās un kuru plānotais attālums ir **250 km vai vairāk**.

2. Pamatojoties uz Regulas Nr.181/2011 2.panta 4.punktu, līdz **2021.gada 28.februārim** Latvijā attiecībā uz iekšzemes pasažieru regulāriem autobusu pārvadājumiem tiek noteikts minētās regulas piemērošanas atbrīvojums, **izņemot** tās 4.panta 2.punktu, 9.pantu, 10.panta 1.punktu, 16.panta 1.punkta "b" apakšpunktu, 16.panta 2.punktu, 17.panta 1. un 2.punktu, 24., 25., 26., 27. un 28.pantu.

3. Regulārajiem starptautiskajiem pārvadājumiem maršrutos uz **trešajām valstīm** Regulu Nr. 181/2011 piemēros no **2021.gada 1.marta**.

4. Regulu Nr.181/2011, izņemot tās 9. līdz 16.pantu. 17.panta 3.punktu, IV, V un VI nodaļu, piemēro pasažieriem, kas **izmanto neregulāros pārvadājumus**, kuros sākotnējā pasažieru iekāpšanas vieta vai galīgā izkāpšanas vieta atrodas dalībvalsts teritorijā.

III

Valsts izpildstruktūra

Saskaņā ar Autopārvadājuma likuma 5.¹ panta pirmās daļas 9. un 10.apakšpunktu un Regulas Nr.181/2011 28. panta nosacījumiem, VSIA „Autotransporta direkcija” ir noteikta kā neatkarīga valsts izpildiestāde, kas:

- 1) atbild par Regulas Nr.181/2011 izpildi attiecībā uz regulārajiem pārvadājumiem;
- 2) nodrošina pasažieru sūdzību pārskatīšanu, kuras nav atrisinātas ar pārvadātāju.

VSIA „Autotransporta direkcija” darbojas, kā apelācijas izpildiestāde.

Informācija par izskatītām sūdzībām:

Gads	Saņemto sūdzību skaits	Sūdzības būtība (aizskartās pasažieru tiesības)	Komentāri
2019.gada 1.janvāris- 2019.gada 31.decembris	1	Tiesības saņemt biļetes cenas atlīdzību atcelta brauciena gadījumā (Regulas Nr. 181/2011 19. panta 4. punkts).	

<p>2020.gada 1.janvāris- 2020.gada 31.decembris</p>	<p>10</p>	<p>Tiesības saņemt biļetes cenas atlīdzību atcelta brauciena gadījumā (Regulas Nr. 181/2011 19. panta 4. punkts)</p>	<p><i>Iesniegtās sūdzības bija attiecināmas uz starptautiskajiem pasāžieru pārvadājumiem maršrutos, kuri tika izpildīti Eiropas Savienības dalībvalstu ietvaros. Visas sūdzības ir izskatītas apelācijas kārtībā, un pārvadātāji ir atlīdzinājuši pasažieriem biļetes cenu. Un neviena nebija par gadījumiem, kad tika iesaistīts starpnieks.</i></p> <p><i>Papildus 2020. gada 28. augusta Ministru kabineta noteikumos Nr. 599 “Sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanas un izmantošanas kārtība” ir paredzēts iekšzemes pakalpojuma sniedzēja pienākums atlīdzināt biļetes cenu vai apmainīt braucienu pret citu līdzvērtīgu, pasažierim izdevīgajā laikā.</i></p>
---	-----------	--	--

IV

Soda sankcijas par Regulas Nr.181/2011 nosacījumu neievērošanu

1. Eiropas Kopienas atļaujas un Eiropas Kopienas atļaujas kopijas darbības apturēšana līdz sešiem mēnešiem;
2. Eiropas Kopienas atļaujas un Eiropas Kopienas atļaujas kopijas anulēšana;
3. Licences kartītes un licences darbības apturēšana līdz sešiem mēnešiem;

4. Licences kartītes un licences anulēšana;
5. Līgumos par pasažieru pārvadājumiem paredzētās soda sankcijas (brīdinājums un naudas sodi).

Statistiskā informācija par piemērotām soda sankcijām:

Gads	Piemēroto sankciju skaits	Soda sankciju piemērošanas pamatojums	Komentāri
2019.gada 1.janvāris- 2019.gada 31.decembris	0		Pēc neatkarīgās valsts izpildiestādes iesaistīšanās pārvadātājs veica Regulā Nr.181/2011 paredzētās darbības.
2020.gada 1.janvāris- 2020.gada 31.decembris	0		Pēc neatkarīgās valsts izpildiestādes iesaistīšanās pārvadātājs veica Regulā Nr.181/2011 noteiktās darbības (ņemot vērā COVID-19 ierobežošanas izplatībai noteikto ierobežojumu ietekmi uz pārvadātāja darbību).

Piemēram, izskatot jautājumu par maršruta atļaujas piešķiršanu, pārvadātājs tiek informēts par iespējamām sekām, ja tiks pārkāpti regulas izpildes nosacījumi. Tā kā kopumā kopš 2015. gada līdz 2020. gada februārim netika saņemtas pasažieru sūdzības par Regulas Nr.181/2011 neizpildi, līdz ar to var secināt, ka esošā sodu sistēmas piemērošana ir efektīva.

**V Autoostu norādīšana
(Regulas Nr.181/2011 12. pants)**

AS „Rīgas Starptautiskā autoosta” pārskata periodā ir vienīgā autoosta Latvijā, kura sniedz atbalstu personām ar funkcionālajiem traucējumiem un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām.

AS “Rīgas starptautiskā autoosta” ir viens no svarīgākajiem transporta mezgliem valstī. Tā reģistrēta Satiksmes ministrijas Autoostu reģistrā, tās pamatdarbība ir pakalpojumu

sniegšana pasažieriem un sauszemes pasažieru pārvadātāju firmām. Autoostas attiecības ar pārvadātājiem regulē savstarpēji noslēgtie līgumi, kuru nosacījumi pamatojas uz Latvijas Republikas likumiem, Ministru kabineta noteikumiem un citu valsts institūciju normatīvajiem aktiem.

Informācija par palīdzības sniegšanas iespējām un kārtību ir atrodama:

<http://www.autoosta.lv/pakalpojumi/pakalpojums-personam-ar-ipasam-vajadzibas/>

VI

Pieejamība un informēšanas pasākumi

Informācija par pasažieru tiesībām un kontaktinformācija ir ievietota neatkarīgās valsts izpildiestādes VSIA „Autotransporta direkcija” mājaslapā: <https://www.atd.lv/lv/autobusu-pasa%C5%BEieru-ties%C4%ABbas>

VII

Cita informācija

Kāds komunikācijas veids tiek izmantots, iesniedzot sūdzību par pārkāptām pasažieru tiesībām?

Saskaņā ar Iesniegumu likuma 3. panta trešajā daļā noteikto - *Iesniegumu var iesniegt rakstveidā, elektroniskā veidā vai izteikt mutvārdos. Mutvārdos izteiktu iesniegumu, ja nepieciešams, privātpersonas klātbūtnē noformē rakstveidā un izsniedz tā kopiju iesniedzējam.*

Ņemot vērā minētā Iesniegumu likuma prasības, sūdzības par iespējamiem Regulā Nr.181/2011 ietvertām tiesību pārkāpumiem VSIA „Autotransporta direkcija” var iesniegt:

1. pa pastu uz pasta adresi - Vaļņu iela 30, Rīga, LV-1050;
2. elektroniski uz e-pasta adresi – atd@atd.lv.

VIII

Informācija par ziņojuma sagatavotāju

Vizma Bahareva
Juridiskās daļas vadītāja
VSIA „Autotransporta direkcija”

Kontaktinformācija:

Vizma.Bahareva@atd.lv

Tālrunis: (+371) 67686488

Mājaslapa: www.atd.lv